# ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
## 5–9 класи

Критерії розроблено з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти, наказу МОН України від 04.05.2026 № 722, наказу МОН України від 14.08.2026 № 1427 та інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у 2026/2027 навчальному році.

Оцінювання результатів навчання здійснюється з урахуванням п'яти інтегрованих показників, визначених загальними критеріями:

1. когнітивні процеси;
2. навчальна діяльність;
3. рівень самостійності;
4. рівень комунікації та взаємодії;
5. частота вияву умінь.

Ці показники не є п'ятьма окремими оцінками. Вони є характеристиками, за якими визначається рівень досягнення результату.

# ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
## 5–9 класи

| Бал | Когнітивні процеси | Навчальна діяльність | Рівень самостійності | Комунікація та взаємодія | Частота вияву вмінь |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **1** | Розпізнає окремі елементи художнього твору лише за допомогою вчителя. Має фрагментарні уявлення про зміст твору, персонажів, окремі літературні поняття. | Відтворює окремі факти про твір або письменника лише за зразком чи прямою вказівкою. Не встановлює зв'язків між подіями, персонажами та художніми деталями. | Потребує постійної допомоги, покрокового супроводу й підказок. Не може самостійно опрацювати художній текст і сформулювати читацьку відповідь. | Вступає в обговорення лише після спонукання. Відповідає окремими словами або короткими фразами, не обґрунтовує власної думки. | Окремі читацькі вміння виявляє інколи й лише за значної допомоги. |
| **2** | Розпізнає окремих персонажів, події, факти з художнього твору, частково відтворює його зміст. Розрізняє деякі літературознавчі поняття за зразком. | Відтворює нескладну інформацію про твір, визначає окремі події або риси персонажа за запитаннями. Виконує прості завдання за готовим алгоритмом. | Працює за детальною інструкцією, постійно потребує допомоги вчителя. Самостійно відповісти на запитання до тексту може лише частково. | Реагує на прості запитання, висловлює елементарне враження від прочитаного. Бере участь у короткому обговоренні за підтримки вчителя. | Уміння виявляє зрідка й переважно під час роботи з добре знайомим матеріалом. |
| **3** | Відтворює основні факти змісту прочитаного, розпізнає персонажів, окремі події, художні деталі. Визначає деякі літературні поняття за алгоритмом. | Виконує нескладні завдання за зразком: визначає окремі елементи сюжету, називає персонажів, знаходить у тексті потрібну інформацію. | Працює за запропонованим алгоритмом, але потребує допомоги для формулювання висновку або уточнення відповіді. | Відповідає на прості запитання за змістом твору, висловлює коротке читацьке враження з опорою на запитання чи план. | Окремі читацькі вміння виявляє ситуативно, переважно під час роботи з опрацьованим текстом. |
| **4** | Розуміє основний зміст художнього твору, визначає очевидні зв'язки між подіями та персонажами, розпізнає окремі художні засоби й жанрові ознаки. | Виконує типові завдання: визначає тему твору, послідовність подій, основні риси персонажів, знаходить у тексті приклади для підтвердження відповіді. | Працює переважно за алгоритмом, частково контролює власну діяльність, потребує допомоги під час аналізу складніших елементів твору. | Формулює прості висловлення про прочитане, відповідає по суті запитань, може назвати своє ставлення до персонажа чи події без достатнього обґрунтування. | Виявляє читацькі вміння час від часу, переважно під час виконання знайомих типових завдань. |
| **5** | Розуміє зміст художнього твору, визначає тему, окремі проблеми, характеризує персонажів за заданими ознаками, розпізнає жанрові особливості та окремі художні засоби. | Виконує типові завдання, знаходить потрібні фрагменти тексту, добирає цитати або приклади для характеристики персонажа, визначення проблематики чи підтвердження власної думки. | Переважно працює самостійно за відомим алгоритмом, але потребує допомоги під час зміни умови або ускладнення завдання. | Висловлює власне читацьке враження, бере участь у короткому обговоренні, може пояснити окреме ставлення до героя чи події з опорою на текст. | Уміння виявляє періодично й достатньо впевнено під час роботи з опрацьованими творами. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **6** | Розуміє та пояснює основний зміст художнього твору, визначає тему, ідею, проблематику, встановлює прості причинно-наслідкові зв’язки, характеризує персонажів, розпізнає основні художні засоби та жанрові ознаки. | Самостійно виконує основну частину типових завдань, аналізує епізоди, добирає текстові докази, визначає роль окремих художніх деталей, застосовує літературознавчі поняття. | Працює самостійно в стандартних ситуаціях, здійснює елементарний самоконтроль, звертається по допомогу у разі потреби. | Послідовно висловлює власну думку про твір, персонажів та події, може коротко її обґрунтувати текстовими прикладами, бере участь у діалозі. | Уміння виявляє регулярно під час роботи з типовими художніми текстами, але не завжди переносить їх на новий матеріал. |
| **7** | Аналізує художній твір, встановлює зв’язки між темою, ідеєю, проблематикою, образами та подіями, пояснює роль художніх деталей і засобів, порівнює персонажів за визначеними критеріями. | Самостійно виконує типові та ускладнені завдання, добирає текстові докази, аналізує епізоди, характеризує образи, пояснює значення художніх засобів, застосовує літературознавчу термінологію. | Діє переважно самостійно, контролює правильність виконання, самостійно коригує неточності у власному аналізі. | Аргументовано висловлює думку про художній твір, підтримує дискусію, ставить доречні запитання, реагує на думки інших, обстоює власне читацьке судження. | Читацькі вміння виявляє регулярно й достатньо стабільно, зокрема під час ускладнення завдань. |
| **8** | Аналізує та інтерпретує художній твір, порівнює образи, мотиви й проблеми, пояснює взаємозв’язок змісту та форми, визначає роль художніх засобів, жанрових і композиційних особливостей. | Виконує різнотипні літературознавчі завдання, самостійно добирає спосіб аналізу, використовує цитати й текстові докази, зіставляє твори або їхні елементи, формулює обґрунтовані висновки. | Самостійно планує послідовність роботи з текстом, здійснює самоконтроль, коригує власну інтерпретацію після перевірки доказів. | Будує логічне й аргументоване висловлення, бере участь у дискусії або полілозі, зіставляє власну інтерпретацію з позиціями інших, коректно відстоює думку. | Уміння виявляє постійно в типових і більшості змінених ситуацій, стабільно застосовує їх під час роботи з різними художніми текстами. |
| **9** | Глибоко аналізує та інтерпретує художній твір, встановлює взаємозв’язки між його змістом, формою, образною системою, композицією, жанром і контекстом, робить обґрунтовані висновки. | Самостійно розв’язує різнорівневі завдання, добирає переконливі текстові докази, порівнює твори, образи, мотиви й художні рішення, оцінює вчинки персонажів та авторську позицію. | Повністю самостійно організовує роботу з художнім текстом, контролює процес і результат, виявляє суперечності у власній інтерпретації та виправляє їх. | Вільно й логічно висловлюється про прочитане, аргументує власну інтерпретацію, бере активну участь у дискусії, враховує й оцінює позиції інших учасників. | Читацькі вміння виявляє систематично та стабільно, переносить їх на різні художні твори й навчальні ситуації. |
| **10** | Аналізує, узагальнює та оцінює художні явища, | Самостійно розв’язує складні літературознавчі завдання, | Самостійно визначає мету й стратегію | Переконливо аргументує читацьку позицію, гнучко | Уміння виявляє систематично, |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | виявляє закономірності, інтерпретує твір з урахуванням його жанрової, композиційної, образної та стильової специфіки, встановлює зв’язки з культурним, історичним і суспільним контекстом. | обґрунтовує вибір способу аналізу, критично оцінює інтерпретації, зіставляє різні погляди, створює розгорнуті аргументовані висловлення про твір. | роботи, планує аналіз, добирає необхідні текстові докази, здійснює рефлексію та вдосконалює власну інтерпретацію. | взаємодіє в дискусії, ставить проблемні запитання, коректно спростовує або доповнює аргументи інших. | переносить їх на нові художні тексти, проблеми та нестандартні навчальні ситуації. |
| **11** | Самостійно досліджує художній твір, аналізує, синтезує та оцінює інформацію, встановлює складні взаємозв’язки між текстом і контекстом, формулює самостійні обґрунтовані інтерпретаційні висновки. | Успішно виконує складні та нестандартні завдання, самостійно визначає стратегію літературознавчого аналізу, зіставляє різні інтерпретації, критично оцінює аргументи, створює самостійні дослідницькі або творчі роботи. | Повністю самостійно організовує читацьку й навчальну діяльність, прогнозує результат, контролює процес, самостійно виявляє труднощі та визначає способи їх подолання. | Веде змістовну аргументовану дискусію, переконливо обстоює власну інтерпретацію, враховує позиції інших, ставить проблемні запитання та конструктивно розвиває спільне обговорення. | Уміння виявляє стабільно й системно, переносить їх на різні твори, авторів, жанри, проблеми та види читацької діяльності. |
| **12** | Самостійно й творчо досліджує художній твір, синтезує різні способи його прочитання, критично оцінює інтерпретації, виявляє складні смислові зв’язки, формулює оригінальні та переконливо аргументовані висновки. | Виконує складні, нестандартні й творчі завдання, самостійно визначає стратегію інтерпретації, критично оцінює власний і чужий аналіз, створює оригінальні дослідницькі, інтерпретаційні та творчі роботи. | Повністю самостійно планує, організовує, контролює й оцінює власну читацьку діяльність, самостійно визначає способи поглиблення та вдосконалення власної інтерпретації. | Майстерно веде аргументовану дискусію, гнучко й творчо взаємодіє з іншими, переконливо обстоює інтерпретацію, конструктивно працює з альтернативними позиціями, створює змістовні усні та письмові висловлення про літературний твір. | Читацькі, аналітичні, інтерпретаційні та комунікативні вміння виявляє системно, стабільно й упевнено в різноманітних, нових і нестандартних ситуаціях; самостійно переносить їх на нові тексти та контексти. |